

6. Про Національну поліцію : Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19/paran5#n5>

7. Руденко І. Ринок інформаційних технологій у процесі повоєнної відбудови економіки. Міжнародний історичний досвід повоєнної реконструкції економіки: уроки для України : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 27 квітня 2023 р.) / ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України», Інститут вищої освіти НАПН України. Електрон. дані. К., 2023. С. 98.

8. Сердюк А.М. Щодо критеріїв ефективності діяльності поліції закордонних країн. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». 2015. Вип. 3, Т. 2. С. 155–159.

УДК 342.95

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.6.18>

ЛИТВИН О.П.

ЗАХИСТ ПРАВ ГРОМАДЯН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

PROTECTION OF CITIZENS' RIGHTS UNDER MARTIAL LAW: ANALYSIS OF POLICE ACTIVITIES IN THE CONTEXT OF PUBLIC SECURITY

У контексті воєнного стану, ефективна охорона громадського порядку вимагає високої професійної підготовки працівників правоохоронних органів. Ця наукова стаття аналізує роль та завдання поліції в умовах воєнного стану, зосереджуючись на необхідності їхньої організаційної підготовки, тактиці дій та використанні юридично обґрунтованих методів. Зокрема, вона розглядає організацію та методи діяльності поліцейських у надзвичайних ситуаціях, важливість знання законодавства, що регулює їхню діяльність, а також взаємодію з іншими відомствами та органами влади. Висновки статті підкреслюють необхідність правової грамотності та дотримання принципів законності для забезпечення справедливості та публічного порядку в умовах воєнного конфлікту. Додатково, стаття висвітлює важливі аспекти діяльності поліції під час воєнного стану, такі як виконання завдань з охорони громадського порядку, взаємодія з громадськістю та іншими силами безпеки, а також застосування різних методів переконання та примусу для забезпечення додержання правових норм. Стаття закликає до систематичної підготовки поліцейських до виконання своїх обов'язків у надзвичайних умовах та акцентує на важливості підтримки громадської лояльності та довіри до правоохоронних органів під час кризових ситуацій. В цілому, стаття пропонує комплексний підхід до забезпечення громадської безпеки під час воєнного стану та підкреслює значення професійної та моральної підготовки поліцейських для успішного виконання своїх завдань. Стаття також акцентує на важливості збереження легітимності та довіри до поліції під час кризових ситуацій, а також на ролі професійної етики та правозахисних стандартів у роботі правоохоронних органів. В цілому, стаття пропонує комплексний підхід до забезпечення ефективності діяльності поліції в умовах воєнного стану та визначає ключові напрямки для забезпечення громадської безпеки та збереження прав громадян у надзвичайних ситуаціях.

Ключові слова: Національна поліція України, захист прав громадян, забезпечення громадської безпеки, законність, воєнний стан, збройний конфлікт.

© ЛИТВИН О.П. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного і кримінального права (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара)

In the context of martial law, effective public order protection requires high professional training of law enforcement officers. This research article analyzes the role and tasks of the police under martial law, focusing on the need for their organizational training, tactics and the use of legally sound methods. In particular, it examines the organization and methods of police activity in emergency situations, the importance of knowing the legislation governing their activities, and interaction with other agencies and authorities. The article's conclusions emphasize the need for legal literacy and adherence to the rule of law to ensure justice and public order in a military conflict. Additionally, the article highlights important aspects of police activities during martial law, such as performing public order tasks, interacting with the public and other security forces, and using various methods of persuasion and coercion to ensure compliance with legal norms. The article calls for systematic training of police officers to perform their duties in emergency situations and emphasizes the importance of maintaining public loyalty and trust in law enforcement agencies during crisis situations. In general, the article proposes a comprehensive approach to ensuring public safety during martial law and emphasizes the importance of professional and moral training of police officers for the successful fulfillment of their tasks. The article also emphasizes the importance of maintaining legitimacy and trust in the police during crisis situations, as well as the role of professional ethics and human rights standards in the work of law enforcement agencies. In general, the article offers a comprehensive approach to ensuring the effectiveness of the police under martial law and identifies key areas for ensuring public safety and preserving the rights of citizens in emergency situations.

Key words: *National Police of Ukraine, protection of citizens' rights, public security, legality, martial law, armed conflict.*

Постановка проблеми. Наразі існує гостра необхідність ефективного захисту прав громадян під час воєнного стану, коли загроза безпеці нації є надзвичайно високою. В умовах конфлікту з ворожими силами та ведення бойових дій виникає складна задача забезпечення публічного порядку і безпеки громадян. Поліція, яка є ключовим органом правоохоронної системи, зобов'язана здійснювати свою діяльність з урахуванням специфіки воєнного стану, забезпечуючи виконання законів та прав громадян. Проблема полягає в необхідності адаптації поліції до умов військового конфлікту, розробці ефективних стратегій та тактик дії, а також забезпеченні легітимності та законності заходів, що вживаються у цих умовах. В умовах воєнного стану правоохоронні органи, зокрема поліція, стикаються з рядом складних завдань та викликів у забезпеченні безпеки та захисту прав громадян. Необхідно здійснити аналіз діяльності поліції в цих умовах з метою виявлення недоліків та визначення шляхів їх подолання. Зокрема, потрібно розглянути ефективність заходів з реагування на загрози та кризові ситуації, організацію взаємодії з іншими правоохоронними та військовими структурами, а також забезпечення легітимності та законності дій поліції під час воєнного конфлікту. Результати дослідження можуть сприяти удосконаленню стратегій та тактик діяльності поліції в умовах воєнного стану, що покращить захист прав громадян та забезпечить публічну безпеку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вчені, такі як В.М. Комарницький, М.В. Ковалів, С.О. Кузнichenko, А.В. Басов, С.О. Магда, Є.Ю. Соболя та А.С. Спаський, займаються науковим дослідженням у галузі права. Їхня діяльність спрямована на аналіз діяльності поліції в умовах воєнного стану з метою вивчення її ефективності в забезпеченні публічної безпеки та захисту прав громадян. Вони досліджують стратегії та тактики діяльності поліції, а також розробляють пропозиції щодо удосконалення правового та інституційного забезпечення її діяльності в умовах воєнного конфлікту. Крім того, ці вчені досліджують вплив воєнного стану на правовий порядок та дотримання закону, а також вивчають співвідношення між публічними інтересами та правами та свободами громадян у контексті воєнного конфлікту. Їхня робота спрямована на розроблення рекомендацій та стратегій для поліції з метою забезпечення максимальної ефективності та легітимності її діяльності у воєнний період.

Мета полягає у проведенні аналізу діяльності поліції в умовах воєнного стану з метою оцінки її ролі у забезпеченні публічної безпеки та захисту прав громадян. Вона спрямована на вивчення стратегій, тактик та ефективності діяльності поліції у контексті воєнного конфлікту, а також на розроблення рекомендацій для поліційних органів щодо підвищення їхньої ефективності та легітимності у воєнний період.

Виклад основного матеріалу. Українське суспільство в період воєнного стану знаходиться в стані посиленого єднання. Практично всі соціальні, політичні, індустріальні та інші групи зосереджують свої зусилля на одній цілі – вигнати окупантів із території країни. Забезпечення загальної безпеки громад стає ключовим аспектом у досягненні цієї мети, і це вимагає мобілізації всіх можливих ресурсів, включаючи дії органів та підрозділів Національної поліції. Зміна ситуації у країні, обумовлена воєнним станом, призвела до необхідності розширення завдань, що виконуються органами та підрозділами Національної поліції. Ці завдання тепер включають виявлення та припинення військових злочинів, реагування на диверсії та мародерство, боротьбу з колаборацією та незаконним бізнесом, а також надання допомоги пораненим. У зв'язку з цим, потребує перегляду як організація самої діяльності поліції з питань забезпечення безпеки та порядку, так і її нормативно-правового регулювання. У перші місяці війни спостерігалася інтенсивна діяльність всіх органів та підрозділів Національної поліції, охоплююча сферу забезпечення безпеки та правопорядку, оперативну реакцію на злочини та інші події, а також надання допомоги населенню, що постраждало від агресії. Для забезпечення безпеки громад поліція відновила регулярні патрулювання, що призвело до збільшення їх чисельності на половину.

Щодо нормативно-правового забезпечення діяльності поліції у контексті воєнного стану, раніше існувала певна база правових норм. Згідно з пунктом 24 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» [4], поліція, у відповідності зі своїми завданнями, була уповноважена брати участь у здійсненні заходів правового режиму воєнного стану у разі його введення на всій території України або в певній місцевості. Крім того, згідно зі статтею 24 цього Закону, поліція мала додаткові повноваження у разі загрози державному суверенітету України, територіальній цілісності, а також під час відсічі збройної агресії проти країни. Однак, питання про те, чи є достатнім обсяг наданих поліції повноважень у період воєнного стану, є предметом дискусій як серед наукової спільноти, так і серед практикуючих працівників поліції.

Реагування на значні за масштабами загрози у сфері охорони публічного порядку та забезпечення публічної безпеки вимагає мобілізації значних сил та засобів правоохоронних органів, формування відповідних служб держави. У районах виникнення кризових ситуацій часто формуються групи військ (сил), які виконують повний спектр службово-бойових завдань для локалізації ситуації та нейтралізації її наслідків. Під час реагування на виникнення або загрозу виникнення кризової ситуації, яка загрожує національній безпеці, та виконання службово-бойових завдань за призначенням, основну роль відіграють сили охорони правопорядку. Вони також відповідають за всебічне забезпечення необхідними ресурсами та розробку ефективних алгоритмів дій у надзвичайних ситуаціях.

Діяльність поліції в умовах воєнного стану регулюється відповідним законодавством, зокрема Законом України «Про правовий режим воєнного стану». Згідно з цим законом, поліція співпрацює з військовою адміністрацією та іншими державними органами для забезпечення законності, боротьби зі злочинністю та збереження громадського порядку.

Для ефективного забезпечення публічного порядку та безпеки в умовах воєнного стану необхідно ретельно планувати дії поліцейських у надзвичайних ситуаціях, урахувавши оперативну обстановку та інші фактори.

Варто зазначити, що Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» з метою оптимізації роботи поліції, зокрема, у період воєнного стану. Зміни стосуються взаємодії поліції з державними органами, органами місцевого самоврядування, а також представництва поліції в міжнародних організаціях, таких як Інтерпол. Крім того, відповідно до цього акта внесені зміни спрямовані на регулювання питань, пов'язаних зі збором біометричних даних осіб, включаючи процедуру дактилоскопіювання, а також розширення переліку підстав для зупинки транспортного засобу поліцейськими та його перевірки, а також перевірки водія та пасажирів [2, с. 85].

Пріоритетними напрямками діяльності органів поліції в контексті забезпечення прав громадян під час воєнного стану є ряд специфічних завдань, викликаних саме існуванням даного правового режиму внаслідок повномасштабного вторгнення на територію України: 1) Фіксація та кваліфікація воєнних злочинів в Україні; 2) Розслідування воєнних злочинів в умовах активних бойових дій; 3) Розмінування територій та будівель; 4) Охорона публічного порядку та забезпечення публічної безпеки; 5) Виявлення випадків вчинення протиправних дій відносно дітей; 6) Використання сучасних інформаційних технологій, систем та засобів захисту інформації; 7) Психологічне забезпечення діяльності органів поліції в умовах воєнного стану та надання поліцейськими первинної психологічної допомоги різним категоріям громадян.

Ці напрями включають у себе різноманітні завдання, спрямовані на забезпечення максимально широкого кола прав громадян, що порушуються внаслідок військового вторгнення на Україну. Кожен з них вимагає уваги та систематичних заходів для ефективного вирішення.

До категорії воєнних злочинів включаються такі дії, як ракетні обстріли об'єктів цивільної та критичної інфраструктури, умисні вбивства мирного населення, катування, жорстоке, нелюдське або приниження гідності поводження чи покарання, згвалтування, примус військовополонених служити у збройних силах ворожої сторони, позбавлення військовополонених права на справедливий судовий процес, знищення або привласнення майна мирного населення (мародерство), використання забороненої міжнародними конвенціями зброї та інші подібні дії.

Внаслідок вчинення таких воєнних злочинів сукупно відбувається серйозне порушення всіх прав і свобод людини та громадянина, закріплених у Конституції України та міжнародних нормативно-правових актах. Таким чином, органи поліції, спільно з іншими відповідними службами, приймають необхідні заходи, спрямовані на фіксацію та документування цих воєнних злочинів, включаючи захист місця злочину, збереження доказів, проведення фото- та відеофіксації, опитування свідків, з метою подальшого передання матеріалів до національних судів та Міжнародного кримінального суду. Важливо наголосити, що правильна кваліфікація злочину як воєнного має вирішальне значення для ефективного розслідування.

Один з чинників, який може негативно впливати на стан забезпечення громадського порядку та безпеки в мирний час, полягає в проведенні масових заходів, участь у яких бере велика кількість людей. Проте у збройних конфліктах кількість таких чинників значно зростає, що потребує залучення додаткових сил та використання більш широкого спектру правових інструментів.

У цьому контексті поліції доручається додаткові завдання, зокрема, забезпечення громадського порядку на деокупованих територіях; запобігання випадкам мародерства та затримання мародерів при їх виявленні; заходів поліцейського нагляду з урахуванням збільшення кількості осіб, що потребують такого нагляду; перевірка транспортних засобів на дорогах та блокпостах; контроль за дотриманням правил зберігання та носіння вогнепальної зброї; виявлення та затримання осіб, які перебувають у розшуку; пошук безвісти зниклих осіб та інші [1].

Таким чином, соціально-правове значення діяльності органів Національної поліції України у ролі суб'єкта забезпечення громадської безпеки в умовах воєнного стану виражається наступним чином: 1) Завдяки ефективно організованій та спланованій профілактичній діяльності досягається високий рівень громадської безпеки в державі та окремих регіонах. 2) Проведення профілактичних заходів сприяє значному зниженню рівня злочинності та вчинення адміністративних правопорушень. 3) Підвищується рівень довіри громадян до Національної поліції, виникає відчуття безпеки та захищеності, що сприяє зменшенню соціальної напруги в суспільстві. 4) Створюються передумови для економічного зростання, підвищення рівня життя, приваблення інвестиційних ресурсів у економіку країни та створення нових робочих місць. 5) Поступово формується суспільство нового типу, учасники якого свідомі необхідності дотримання закону, прав та свобод інших громадян, оскільки відхилення від цих принципів засуджується суспільством.

Отже, превентивна діяльність поліції, яка виконується відповідно до законодавства, сприяє підтриманню належного стану громадського порядку та безпеки в умовах воєнного стану і допомагає виявляти та запобігати правопорушенням, характерним для цього правового режиму.

Роз'яснювальна діяльність, як ключовий метод правоохоронної праці, полягає у переконанні громадян у необхідності свідомого і добровільного дотримання правових вимог, припиненні антигромадської поведінки та проведенні профілактичної роботи. Ця робота є важливою умовою для успішного проведення мобілізаційних заходів.

Механізм переконання включає різноманітні засоби та методи впливу на свідомість та поведінку людей. Ці завдання зазвичай виконують працівники правоохоронних органів, які мають глибокі знання законодавства та користуються авторитетом серед населення.

Роз'яснювальна діяльність може комбінуватися з примусом, особливо коли потрібно захистити важливі об'єкти, перекрити сполучення, забезпечити блокування місць знаходження, документувати протиправну діяльність та встановлювати особи. У той час як переконання спрямоване на втілення правової та моральної ідеології у свідомості та житті громадян, примусові заходи полягають у примусовому накладанні волі держави в межах закону та моральних норм, базуючись на організованій силі. Заходи адміністративного припинення є найбільш поширеними методами примусу та можуть бути використані для припинення як кримінально-правових дій, так і адміністративних порушень. Умови воєнного стану передбачають застосування спеціальних заходів адміністративного припинення, які можуть бути узагальнені як вимоги для поліції щодо

припинення протиправної діяльності, адміністративного затримання, конфіскації речей та документів, а також здійснення огляду.

Працівники правоохоронних органів, які виконують завдання з охорони громадського порядку в умовах воєнного стану, повинні мати глибоке розуміння організації та тактики діяльності правоохоронних відомств у таких умовах. Вони повинні бути ознайомлені з завданнями, функціями, формами та методами діяльності поліції, рішеннями місцевих органів влади з питань забезпечення громадського порядку, а також чинним законодавством, яке регулює дії поліції та інших правоохоронних структур в умовах воєнного стану. Забезпечення громадського порядку в умовах воєнного стану є вкрай складним завданням, що вимагає високої професійної підготовки працівників поліції. Дії поліцейських у таких умовах повинні бути юридично обґрунтованими та сприйматися громадянами, чії права та свободи обмежуються, як справедливі і законні.

Російська агресія вклучає не лише активні воєнні операції та дії спеціальних підрозділів, але й агресивні дії в кіберпросторі проти України. Це виявляється в значній кількості кібератак на критичну інфраструктуру та державні інформаційні системи, що негативно впливає на функціонування фінансових, банківських, транспортних та зв'язкових секторів. Додатковим негативним результатом є розповсюдження дезінформації серед населення з метою створення дестабілізації в країні. У зв'язку з цим поліції доручається відстежування новин у ЗМІ, виявлення та заборона фейкових інформаційних матеріалів, що можуть призвести до дестабілізації, а також ідентифікація поширювачів таких матеріалів і виявлення маніпуляцій з банківськими рахунками.

Отже, для забезпечення прав громадян під час воєнного стану, важливо оновити механізми взаємодії Національної поліції з громадськістю, органами влади, військовими адміністраціями, місцевим самоврядуванням, журналістами, волонтерами та міжнародними організаціями [6, с. 211]. Це допоможе покращити якість правоохоронних послуг та вирішити безпекові проблеми.

Таким чином, діяльність органів поліції у забезпеченні прав громадян під час воєнного стану повинна бути спрямована на створення безпечного середовища для населення. Повноваження поліції у цьому контексті визначені розділом IV Закону України «Про Національну поліцію», проте їх переглянуто з урахуванням особливостей воєнного стану.

У результаті, було розширено коло повноважень поліції управліннями та підрозділами, щоб вони могли ефективно працювати в умовах бойових дій, окупації територій та проведення фільтраційних заходів на деокупованих територіях. Більшість заходів, проведених поліцією, є оперативними, але деякі мають профілактичний характер і спрямовані на забезпечення громадського порядку та прав громадян.

Сучасні умови вимагають розробки ефективних алгоритмів поведінки поліцейських в умовах активних військових дій та на деокупованих територіях, включаючи наступні аспекти: проведення розмінування територій та споруд слідчо-оперативними групами, обладнаннями мобільними криміналістичними лабораторіями; фіксація та документування воєнних злочинів, включаючи захист місця події, збереження доказів, проведення фото- та відеофіксації, опитування свідків; здійснення заходів поліцейського піклування з урахуванням значного зростання кількості осіб, що потребують таких заходів; виявлення колаборантів та диверсійних груп; перевірка транспортних засобів на автомобільних дорогах та блокпостах; розслідування окремих видів військових злочинів; пошук безвісти зниклих осіб.

Висновки. Україна, перебуваючи у складній геополітичній ситуації, стикається з викликами, пов'язаними зі збереженням прав та безпеки своїх громадян у контексті військових дій. Воєнний стан, введений на території країни внаслідок військового конфлікту, став приводом для зміни фокусу діяльності правоохоронних органів, зокрема поліції, на забезпечення публічної безпеки та захист прав громадян. Поліція, як основний орган забезпечення правопорядку в державі, відіграє критичну роль у збереженні стабільності та безпеки під час воєнного стану. У контексті воєнного стану, захист прав громадян та забезпечення публічної безпеки стають ключовими завданнями для поліції. Реагуючи на виклики воєнного стану, поліція повинна мати високий рівень професіоналізму та здатність ефективно взаємодіяти з іншими органами та громадськістю для забезпечення безпеки громадян. Умови воєнного стану вимагають від поліції активної координації та співпраці з іншими правоохоронними та гуманітарними організаціями для успішного забезпечення публічної безпеки. Поліція повинна постійно аналізувати ситуацію та оновлювати свої стратегії дій для ефективного реагування на зміни в умовах військового конфлікту. Активна підтримка та співпраця з громадськістю є ключовим аспектом успішної діяльності поліції в умовах воєнного стану, сприяючи підвищенню рівня довіри та забезпеченню широкою підтримки

в суспільстві. В цілому, науковий аналіз діяльності поліції в контексті воєнного стану підкреслює важливість її ролі у забезпеченні безпеки громадян та захисті їхніх прав під час військових конфліктів. Шляхом ефективної організації, професіоналізму та співпраці поліція може успішно впоратися з викликами, пов'язаними з воєнним станом, та забезпечити стабільність та безпеку в країні.

Список використаних джерел:

1. Большаков С.В. Оперативно-розшукове забезпечення службово-бойової діяльності Національної поліції під час виникнення кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці: постановка проблеми. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2018. № 2. URL: <https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2019/07/2-18-ua/18.pdf>
2. Колесник С. П. Проблемні питання забезпечення правопорядку в зоні проведення операції Об'єднаних сил. Забезпечення правопорядку на території проведення операції Об'єднаних сил: матеріали всеукр. наук.-практ. семінару (м. Маріуполь, 12 жовт. 2018 р.). Маріуполь, 2018. С. 85-94.
3. Про введення воєнного стану в Україні: указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022 VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>
4. Про Національну поліцію : Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19/paran5#n5>
5. Про правовий режим воєнного стану: закон України від 12.05.2015 року № 389-VIII VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
6. Турбал А. Є., Шпиталенко Г. А. Особливості роботи Національної поліції України в умовах воєнного стану. Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття: матеріали міжнар. наук.-практ. конф.: у 2 т. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Т. 2. С. 211–213

УДК 342.9:352.4

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.6.19>

НОЦІК А.І.

**ЗМІСТ ТА ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН
ЗА УЧАСТЮ ДОБРОВІЛЬНОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ**

**CONTENT AND FEATURES OF ADMINISTRATIVE
AND LEGAL RELATIONS WITH THE PARTICIPATION
OF A VOLUNTARY UNITED TERRITORIAL COMMUNITY**

У статті визначено особливості адміністративно-правових відносин за участю добровільної об'єднаної територіальної громади: 1) добровільний характер (ці адміністративно-правові відносини формуються на добровільній основі, що вказує на відсутність примусу у створенні та участі громади в них); 2) участь громади як суб'єкта адміністративного права, що має свої права та обов'язки, спрямовані на задоволення публічних та індивідуальних інтересів; 3) владно-управлінська функція (відносини мають прямий зв'язок із владно-управлінською діяльністю громади, спрямованою на виконання завдань та здійснення функцій управління на території громади); 4) субсидіарність (вирішення питань місцевого значення здійснюється на максимально наближеному до жителів рівні. Громада співпрацює з іншими суб'єктами місцевого самоврядування та органами державної влади); 4) наявність

© НОЦІК А.І. – аспірант (Науково-дослідний інститут публічного права)